

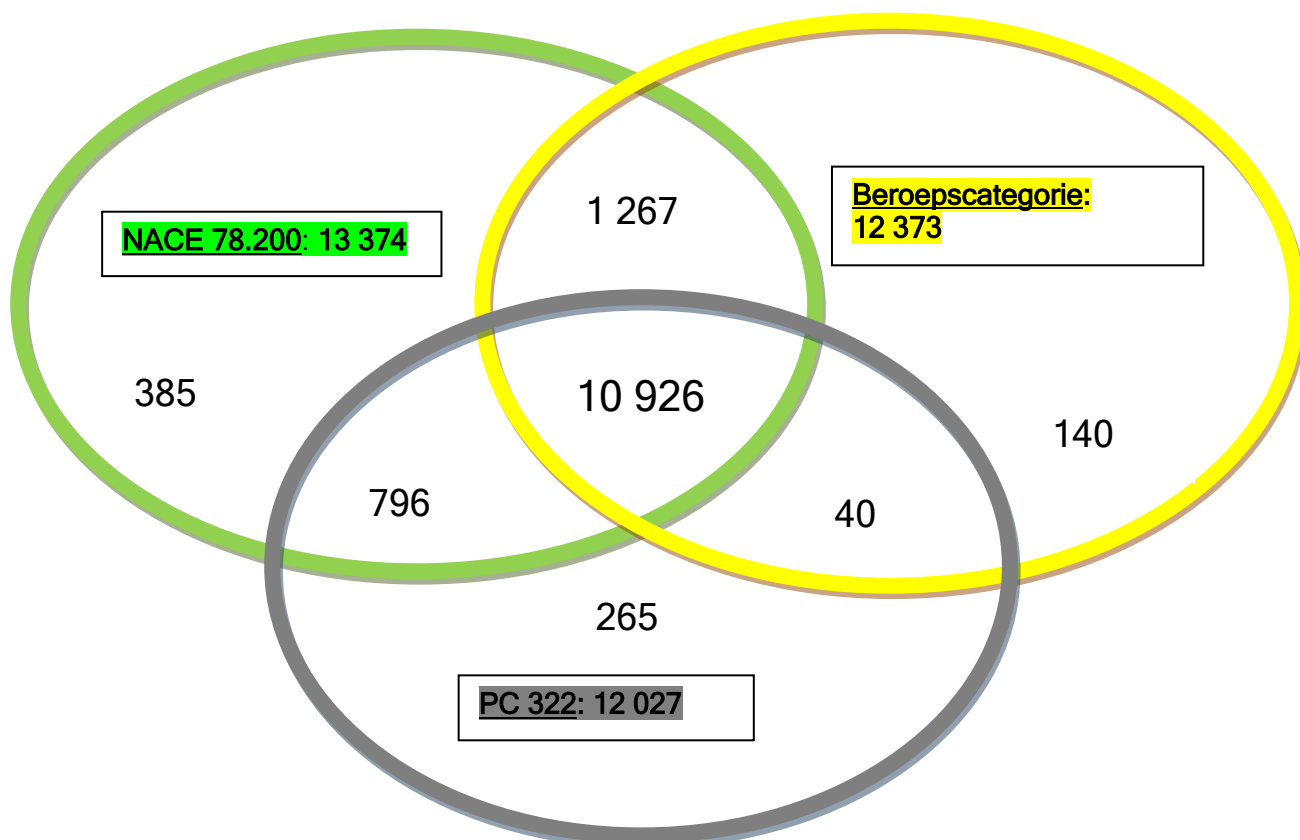
FONDS VOOR ARBEIDSONGEVALLEN

December 2012

De arbeidsongevallen in de uitzendsector in 2011

1 Inleiding

De arbeidsongevallen van uitzendkrachten kunnen worden geanalyseerd aan de hand van 3 selectiecriteria die uit het datawarehouse van het Fonds voor arbeidsongevallen kunnen worden gelicht: de beroepscategorie, de NACE-code van de uitzendsector (NACE 2008 - 78.200) of het paritair comité voor de uitzendarbeid (PC 322). In het ideale geval zijn de resultaten voor de verschillende criteria gelijklopend. Maar in de praktijk is dat niet helemaal zo. In 2011 hebben we immers 12 373 ongevallen op de arbeidsplaats geregistreerd bij werknemers uit de uitzendsector, 13 374 ongevallen bij werknemers met een werkgever die onder NACE-code 78.200 valt en 12 027 ongevallen bij werknemers die behoren tot PC 322. Als we die 3 groepen kruisen, krijgen we de volgende verdeling:

12 193 (1 267 + 10 926) ongevallen, hetzij 98,5 % van de ongevallen die in de gegevensbank (gegevensbron: verzekeringsonderneming) werden gecodeerd als ongevallen van uitzendkrachten (beroepscategorie: uitzendarbeiders, -bedienden en -studenten) zijn gebeurd bij een werkgever met NACE-code 78.200 (gegevens van de RSZ).

Die 12 193 ongevallen maken 91,2 % uit van de 13 374 ongevallen die zijn gebeurd bij werkgevers die tot de uitzendsector (NACE 78.200) behoren. Het is waarschijnlijk dat een aantal van die 13 374 werknemers die niet als uitzendkrachten worden beschouwd op basis van het criterium beroepscategorie toch echte uitzendkrachten zijn. Het bewijs daarvoor is dat die 796 werknemers tot het paritair comité 322 (niet te verwarren met het PC 322.01 van de dienstencheques) behoren (gegevensbron: RSZ). Bij de andere 385 slachtoffers van de ondernemingen met NACE-code 78.200 zouden we de werknemers van de uitzendkantoren zelf moeten terugvinden.

12 027 slachtoffers in 2011 vielen onder het paritair comité 322. 90,8 % (10 926) van hen werd door de verzekeringsonderneming gecategoriseerd als uitzendkrachten omdat ze werkten voor ondernemingen uit de sector met NACE-code 78.200.

2 Welk criterium gebruiken we voor de analyse van de sector?

- a) In 2000 werd de variabele **beroepscategorie** herzien om de analyse te kunnen verfijnen en meer in het bijzonder om als selectiecriteria te kunnen dienen bij de jaarlijkse analyse van de arbeidsongevallen in de uitzendsector. De variabele was tot dan toe immers beperkt tot de categorieën arbeiders, bedienden, huisbedienden en de uitbreiding wet. De specifieke categorie van de uitzendstudenten werd in 2005 toegevoegd aan de nomenclatuur.
- b) Sinds 2005 geeft de RSZ de informatie over de **NACE-code** van de onderneming rechtstreeks door aan de gegevensbank. Voordien werd die informatie meegedeeld door de werkgever in de ongevalsangifte. De verandering in de NACE-nomenclatuur die in 2008 werd doorgevoerd moet in overweging worden genomen. De samenstelling van NACE 74.502 (code van de uitzendarbeid vóór 2008) is niet strikt dezelfde als die van NACE 78.200. Voorzichtigheid is dan ook geboden bij het vergelijken van ongevallen vóór en sinds 2008.
- c) Sinds 2007 is het **paritair comité** opgenomen in de gegevensbank van het Fonds. Ook die informatie komt van de RSZ. Dat gegeven is beduidend minder vaak opgenomen dan de NACE-code of de beroepscategorie. Het paritair comité was in 2011 immers maar voor 92,9 % van de ongevallen bekend, terwijl de NACE-code voor 98,3 % van de ongevallen bekend was en de beroepscategorie voor 100 %.

Net omdat het paritair comité minder vaak beschikbaar is in de gegevensbank, kan dat criterium niet worden gebruikt om de ongevallen van de uitzendkrachten te bepalen.

Voor de jaarlijkse analyse van het Fonds wordt er gekozen voor de variabele beroepscategorie omdat die uitsluitend betrekking heeft op de uitzendkrachten. De NACE-code daarentegen omvat de uitzendsector in zijn geheel, dus niet alleen de uitzendkrachten, maar ook de personeelsleden van de uitzendkantoren.

Bovendien maakt de variabele beroepscategorie een onderscheid tussen arbeiders, bedienden en studenten. Een bijkomend voordeel is dat de definitie ervan niet meer is veranderd sinds 2005, terwijl die van de NACE-code in 2008 nog werd gewijzigd.

Bovenstaande grafiek toont dat een groot aantal van de ongevallen van uitzendkrachten die werden geselecteerd op basis van de variabele beroepscategorie ook vallen onder de

2 andere criteria: 98,5 % van de slachtoffers die door de verzekeringsonderneming werden gecategoriseerd als uitzendkrachten werken voor rekening van de ondernemingen uit de activiteitssector met NACE-code 78.200 en 88,6 % van de slachtoffers behoren tot paritair comité 322.

Die variabele vertoont echter een zwak punt: Ze is eigen aan de arbeidsongevallengegevens en heeft geen equivalent bij de RSZ. Dat maakt het onmogelijk om de frequentie- en ernstgraden precies te berekenen.

Daartegenover staat dat de NACE-code van de onderneming die is opgenomen in de gegevensbank van het Fonds en de verdeling van de tewerkstelling naargelang de activiteitssectoren die door het Fonds wordt gebruikt om de frequentie- en ernstgraden te berekenen beiden van de RSZ komen. Om die reden werd de NACE-code gekozen als criterium voor de berekening van de graden van de sector.

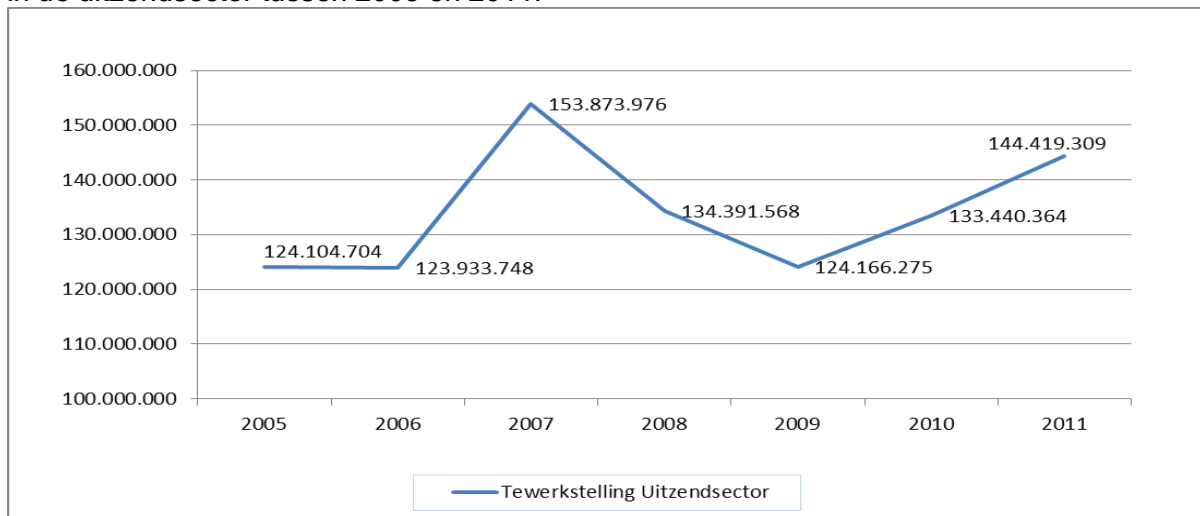
De tabellen in de bijlage werden opgemaakt op basis van de 12 373 ongevallen van slachtoffers die tot de categorie van de uitzendkrachten behoren. De frequentie- en ernstgraden worden berekend op basis van de ongevallen die werden geregistreerd onder de NACE-code (78.200) van de uitzendarbeid.

3 Evolutie van de ongevallen in de sector van 2005 tot 2011

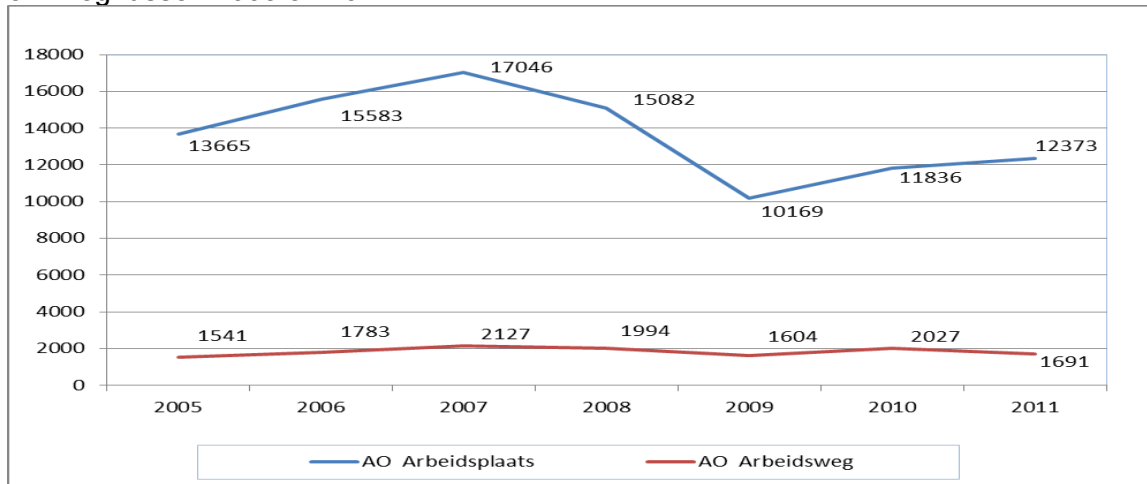
Onderstaande tabellen 1 en 2 tonen de evolutie van de tewerkstelling en het aantal arbeidsongevallen van uitzendkrachten (criterium: beroeps categorie) van 2005 tot 2011.

Het aantal arbeidsongevallen in de uitzendsector daalt vanaf 2008 als gevolg van de evolutie van de tewerkstelling in de sector die werd geconfronteerd met de economische crisis. In 2010 herneemt de tewerkstelling hoofdzakelijk bij de uitzendarbeiders. Als gevolg daarvan zien we dat de curve van de arbeidsongevallen stijgt. De tewerkstellingsstijging in de sector heeft zich doorgezet in 2011 (+8,2 % gepresterde uren). De stijgende tendens (6,8 %) in het aantal ongevallen bij uitzendarbeiders heeft zich ook doorgezet dat jaar, maar in mindere mate dan in 2010.

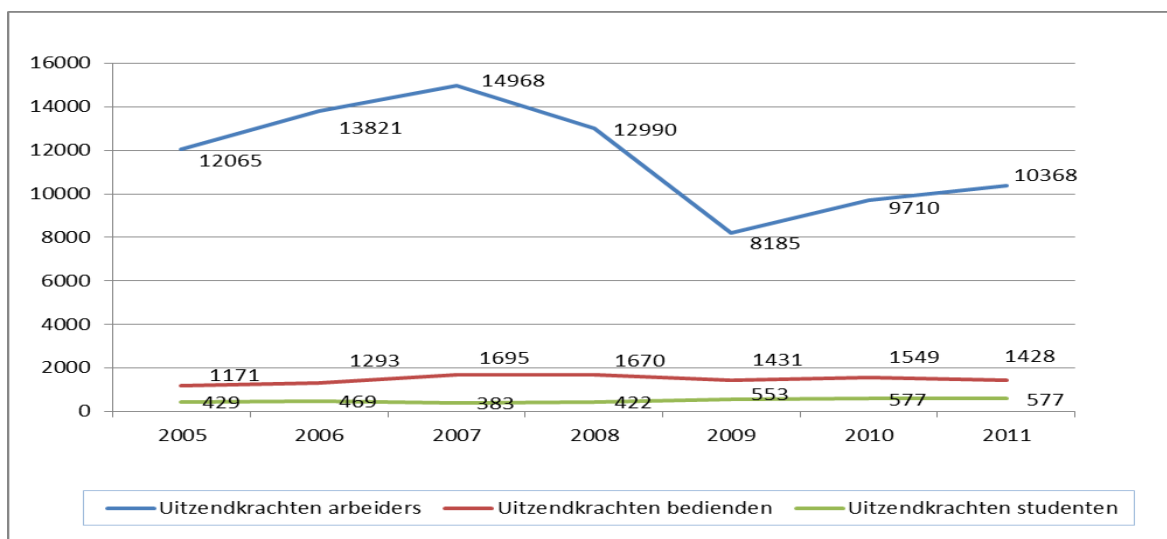
Tabel 1 - Evolutie van het tewerkstellingsvolume uitgedrukt in uren blootstelling aan het risico in de uitzendsector tussen 2005 en 2011.

Tabel 2 - Evolutie van het aantal ongevallen van uitzendarbeiders op de arbeidsplaats en -weg tussen 2005 en 2011.

Tabel 3 - Evolutie tussen 2005 en 2011 van het aantal ongevallen op de arbeidsplaats van de uitzendkrachten naargelang de beroeps categorie.

4 Evolutie van het arbeidsongevallenrisico in de uitzendsector

De tabellen 2 en 3 tonen de evolutie van het aantal arbeidsongevallen in de sector in absolute cijfers.

De frequentie- en ernstgraden drukken de evolutie van het risico uit in relatieve termen. Die graden werden voor 2008 en 2011 opgenomen in onderstaande tabel. Ze werden berekend op basis van de NACE-code om gebruik te maken van dezelfde bron, zowel voor de ongevallen als voor de tewerkstelling.

Jaar	NACE 78.200		
	Frequentie- graad	Werkelijke ernstgraad	Globale ernstgraad
2008	75,05	1,32	4,11
2009	57,66	1,07	3,68
2010	61,71	1,11	3,97
2011	60,77	1,15	3,87

De daling van het aantal arbeidsongevallen in 2009 in de uitzendsector als gevolg van de vertraging van de economische activiteit ging gepaard met een daling van het werkelijke risico op arbeidsongevallen. Dat blijkt uit de daling van de graden.

Hoewel de herneming van de tewerkstelling in 2010 tot een stijging heeft geleid van zowel het aantal arbeidsongevallen als de graden, zien we dat de graden wat zijn gestabiliseerd terwijl de tewerkstelling is blijven groeien (+8,2 %, voornamelijk bij de arbeiders).

De gedetailleerde tabellen van het statistisch verslag van de arbeidsongevallen van de uitzendkrachten in 2011 zijn toegevoegd aan deze nota.

5 Voorstel

De leden wordt verzocht kennis te nemen van het statistisch verslag van de ongevallen van de uitzendkrachten in 2011.